

Japāna

Vispārīgā informācija

Oficiālais nosaukums:	Japāna
Valsts iekārta:	konstitucionāla monarhija
Galvaspilsēta:	Tokija
Valsts valoda:	japāņu

Teritorija

Platība:	377 835 km ²
Sauszemes robeža:	0 km
Krasta līnija:	29 751 km
Administratīvais iedalījums:	47 prefektūras
Lielākās pilsētas:	Tokija, Osaka, Nagoja, Jokohama, Fukuoka, Sapiro, Kobe, Kioto, Kavasaki, Hirosima

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (2010):	128 056 026*
Pieaugums uz 1000 iedz. (2010):	4,3%*
Nacionālais sastāvs:	japāņi 98,5%, korejieši 0,5%, ķīnieši 0,4%, pārējie 0,6% <i>piezīme:</i> 1990 gados ap 230 000 Brazīlijas japāņu emigrēja uz Japānu darba meklējumos, 2004. gadā kāda daļa atgriezās Brazīlijā***
Reliģijas:	sintoisti (83,9%), budisti (71,4%), kristieši 2%, pārējie 7,8% (no tiem kristieši – 0,7%) <i>piezīme:</i> kopējais ticīgo skaits pārsniedz 100%, jo daudzi ir gan sintoisma, gan budisma piekritēji ***

Ekonomiskie rādītāji

IKP (2010):	6,2 triljoni USD**
IKP pieaugums (2010):	4,0%**
IKP uz vienu iedzīvotāju (2010):	48 031 USD**
IKP PPP (2010):	4,3 triljoni USD***
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2010):	34 000 USD***
IKP nozaru dalījumā (2010):	lauksaimniecība 1,1%, rūpniecība 23%, pakalpojumi 75,9%***
Eksports (2010):	767,8 miljardi USD****
Imports (2010):	692,2 miljardi USD****
Eksporta partneri (2010):	Ķīna 20%, ASV 15%, Dienvidkoreja 8%, Taivāna 7%, Honkonga 5%, Taizeme 4%, Singapūra 3%, Vācija 3%***
Importa partneri (2010):	Ķīna 22%, ASV 10%, Austrālija 6%, Saūda Arābija 5%, Apvienotie Arābu Emirāti 4,2%, Dienvidkoreja 4%, Indonēzija 4%, Taivāna 3%, Malaizija 3%, Taizeme 3%***
Eksporta produkti:	transporta līdzekļi, to aprīkojums, pusvadītāji, elektrotehnika, ķīmiskie izstrādājumi
Importa produkti:	iekārtas un to aprīkojums, naftas produkti, pārtikas preces, ķīmiskie izstrādājumi, tekstilizstrādājumi, izejvielas
Galvenās nozares:	mašīnbūve un elektronika, metālapstrāde, kuģu būvniecība, ķīmiskā rūpniecība, tekstilrūpniecība, pārtikas rūpniecība
Dabas resursi:	niecīgi minerālie resursi, zivis
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2010):	214,7 miljardi USD****
Izejošās uzkrātās ĀTI (2010):	830,5 miljardi USD****
Valūta:	Japānas jena (JPY, ¥); 100 JPY = 0,604000 LVL*****
Fiskālais gads:	no 1. aprīļa līdz 31. martam
Inflācija (2010):	-0,7%*
Bezdarba līmenis (2010):	5,1%**
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	18% līdz 8 milj. JPY, 30% virs 8 milj. JPY

Papildus informācija

Tālsarunu kods:	+81
Interneta IDL:	.jp

* Statistics Bureau - <http://www.stat.go.jp/english/>

** Cabinet Official, Government of Japan - <http://www.cao.go.jp/index-e.html>

*** Central Intelligence Agency – www.cia.gov

**** Japan External Trade Organization - www.jetro.go.jp

***** Latvijas Bankas noteikto ārvalstu valūtu kursu vidējā vērtība (latos) 2010. gadā, www.bank.lv

Japāna ir salu valsts Austrumāzijā, kas atrodas Japānas salu arhipelāgā Klusajā okeānā, netālu no Āzijas kontinenta. Japānas četras lielākās salas ir Hokaido, Honsju, Sikoku un Kjusju. Valsti no austrumiem un dienvidiem apskalo Klusais okeāns, bet no rietumiem un ziemeļiem – Japāņu jūra. Vairāk nekā pusi valsts teritorijas klāj meži. Salu ainavai raksturīgi ne pārāk augsti kalni, ar mežiem apaugušas nogāzes, straujas upes, ezeri un nelieli, bet auglīgi līdzenumi. Japānas visaugstākais un vispopulārākais kalns ir Fudzijama. Japāna ir seismiski aktīvs reģions ar biežām zemestrīcēm un aktīviem vulkāniem. 2011. gada 11. martā Japānu piemeklēja 9 balles stipra zemestrīce ar vairākus metrus augstu cunami, nodarot lielu postu Japānai un tās iedzīvotājiem. Zemestrīces epicentrs atradās okeānā 24 km dziļumā.

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes veido tikai 12% no zemes kopplatības. Minerālie resursi ir niecīgi, izņēmums ir ogles. Straujās upes izmanto hidroenerģijas iegūšanai, taču galvenais enerģijas avots ir importētā nafta. Upes lielākoties nav piemērotas kuģošanai, izņemot divas - Išikari un Šinano.

Japānu iedala sešās klimata zonās:

- Hokaido sala: šajā teritorijā, kas atrodas vistālāk valsts ziemeļos, ir mērens klimats ar garām, aukstām ziemām un vēsām vasarām. Nokrišņi nav pārāk spēcīgi, bet ziemā parasti veidojas lieli sniega sanesumi.
- Japāņu jūra: Honsju salas rietumu piekrastē ziemā ziemeļrietumu vējš izraisa spēcīgu snigšanu. Vasarā klimats ir vēsāks nekā teritorijās ap Kluso okeānu, tomēr reizēm šajā reģionā ir ļoti augstas gaisa temperatūras, ko rada fēna vējš.
- Centrālā augstiene: reģionam raksturīga liela starpība starp dienas un nakts, kā arī vasaras un ziemas gaisa temperatūrām. Nokrišņi samērā maz.
- Japānas iekšējā jūra: kalni Čjūgoku un Šikoku reģionos pasargā šīs teritorijas no sezonālajiem vējiem, mēreni laika apstākļi pieturas visu gadu.
- Klusais okeāns: dienvidaustrumu sezonālie vēji atnes austrumu piekrastei aukstas ziemas ar nelielu sniega daudzumu un karstas mitras vasaras.
- Rjukjū salas: šajās salās ir subtropu klimats ar siltām ziemām un karstām vasarām. Bagātīgi nokrišņi, it īpaši lietus sezonā. Salas itin bieži piemeklē taifūni.

Visaugstākā gaisa temperatūra, kāda jebkad fiksēta Japānā, ir 40,9 °C.

Japāna pēc IKP kopapjoma ieņem trešo vietu pasaulē. Arī IKP uz vienu iedzīvotāju neatšķiras no attīstītāko valstu rādītāja. Viena no galvenajām automobiļu, dažādu mašīnbūves preču, elektronikas un elektrotehnikas, kuģu, ķīmiskās rūpniecības un farmācijas preču ražotājām, kā arī starptautisko transporta un sakaru pakalpojumu sniedzējām pasaulē.

Šinkansen vilcieni ir otri ātrākie pasaulē pēc franču TGV.

Lielākā lidosta valstī ir Tokijas Starptautiskā lidosta, kura pēc pasažieru skaita ierindojas 3. vietā pasaulē. Savukārt nozīmīgākā Japānas osta ir Nagojas osta, kas atrodas Ises līcī.

Valsts administratīvo iedalījumu veido 47 prefektūras. Japānas politiskā iekārta ir konstitucionāla monarhija. Valsts galva ir imperators.

Tokija ir valsts galvaspilsēta un lielākā pilsēta Japānā pēc iedzīvotāju skaita, pārējās lielpilsētas ir Osaka, Jokohama, Nagoja, Fukuoka, Saporu, Hirosima un citas.

Iedzīvotāju skaits Japānā ir 128 milj., apdzīvotības blīvums ir viens no augstākajiem pasaulē. 98,5% iedzīvotāju ir japāņi. Japāņi ir dažādu rasu pēcteči,

kas senatnē ieceļojuši salās no Āzijas. Viena no visnenāk ieceļojušām grupām ir aini, kas vēl joprojām mīt Hokaido un pēc izskata līdzinās kaukāziešiem.

Valsts valoda ir japāņu.

Galvenās reliģijas ir sintoisms un budisms. Pēc II pasaules kara populāras kļuva dažādas sekta, tā sauktās „jaunās reliģijas”. Japāņu reliģiskos uzskatus ir ietekmējusi arī ķīniešu ētiskā un filozofiskā uzskatu sistēma - konfūcisms.

Japānā ir viens no augstākajiem ienākumu līmeņiem uz vienu iedzīvotāju salīdzinājumā ar citām Āzijas valstīm. Arī sociālās labklājības un veselības apdrošināšanas programmas paredz visiem sabiedrības slāņiem taisnīgu pakalpojumu klāstu un finansiālu nodrošinājumu. Tomēr Japānas labklājības politikas veidotājiem jāreķinās ar to, ka 21. gs. Japānas iedzīvotāju skaits samazināsies (iedzīvotāju skaita samazināšanās pirmo reizi

konstatēta 2005. gadā) un pieaugs veco ļaužu īpatsvars. Pēc Apvienoto Nāciju Organizācijas aplēsēm paredzamais mūža ilgums Japānā ir pats augstākais pasaulē – 82,6 gadi.

Japānas izglītības sistēmai ir augsts starptautiskais novērtējums. Tokijā un Kioto atrodas nozīmīgākās valsts universitātes.